

Dokumentacja informacji biograficznych Thanasisa Kamburelisa uzyskana od Niego oraz jego Rodziny.

Mejl Thanasisa Kamburelisa do Jerzego Nowaka z informacjami biograficznymi (16 lutego 2013 roku)

111_JNOWAK

Od: Θανάσης Καμπουρέλης <thkamb@gmail.com>

Wysłano: 16 lutego 2013 18:14

Do: 111_JNOWAK

DW: Eugeniusz Bilski

Temat: Zyciorys Thanasisa Kamburelisa

Witaj kolego Jurku! Dowiedziałem się od kol. Eugeniusza Bilskiego, że mój poprzedni zyciorys, jest za mały, i że trzeba go rozszerzyć. Zatem poniżej podaje nieco obszerniejszą wersję mojego zyciorysu, dot. gl. okresu pracy w ELWRO. Okresu ... wojny domowej, nie podam, bo to strach nawet wspominać te walki, bomby i "premierowe" stosowanie napalmu!. Mimo, że moim zadaniem wtedy, było proste i podobne do dzisiejszej komórki tel., tj. roznosić "SMS-y" pomiędzy dowódcami, z szybkością ... 50 Mbps. Nie podam również początkowego okresu w PRL-u, gdyż to był "c.d.", tzn. przygotowanie się, przy pomocy "doświadczonych towarzyszy oficerów", do nowej rundy ... wojny domowej! A wtedy każdy chciał mieć Grecję, w swoim ... obozie .

Zyciorys Thanasisa Kamburelisa.

OGÓLNE WPROWADZENIE. Thanasis Kamburelis (Th.K.) urodził się w roku 1932 w Grecji (Gr). W wyniku wojny domowej w tym kraju (w l.1946-49), jako 17-letni chłopiec znalazł się w Polsce, gdzie ukończył szkołę średnią, a następnie studia na Uniwersytecie Wrocławskim, na kierunku matematyki. W roku 1959 rozpoczął pracę w Zakładach Elektronicznych ELWRO we Wrocławiu. W ELWRO początkowo zajął się opracowywaniem komputerów, pod ogólną nazwą ODRA, specjalizując się w dziedzinie ich architektury i struktury logicznej, początkowo jako projektant, a później jako kierownik pracowni struktur logicznych. W 1978 r. doktoryzuje się na Politechnice Śląskiej, a w 1979 r. podejmuje pracę jako wykładowca, a później profesor informatyki na Uniwersytecie Kreteńskim (w Instytucie Nauki Komputerowej) w Grecji. Obecnie jest na emeryturze, często przebywa w Polsce, gdzie ma licznych znajomych, przyjaciół i krewnych. Jest żonaty z Polką, Marią Teresą, z którą mają dwoje dzieci. Jest obywatelem Polski i Grecji.

PRACA W ELWRO. W Zakładach ELWRO, gdzie Th. K. pracował przez prawie 20 lat, brał aktywny udział w projektowaniu komputerów, pod ogólną nazwą ODRA, w tym ODRA 1001, ODRA 1002, ODRA 1003, ODRA 1013, ODRA 1204, ODRA 1304. Początkowa i wiodąca praca Th.K. (w latach 1961-64), było sformułowanie wewnętrznej funkcji komputera ODRA 1003, zaprojektowanie szczegółowej struktury logicznej i sformułowanie dokładnych algorytmów działań arytmetycznych tego komputera, na liczbach stało-przecinkowych i zmiennie-przecinkowych. Komputer ten (i jego ulepszona technologicznie wersja ODRA 1013), uzyskał pozytywne opinie i

wszedł do seryjnej produkcji. Warto zaznaczyć, że jest to pierwszy polski komputer, w którym wprowadzono działania zmiennie-przecinkowe. W roku 1964 uczestniczył we wspólnym zespole Un. Wrocławskiego i Elwro, który opracował schematy logiczne i programy maszynowe translatora MOST 1 (podzbiór ALGOL-u 60). W latach 1965-66, kierował zespołem, który opracował zupełnie nową koncepcję architektury i struktury logicznej komputera ODRA 1204. W tym komputerze zastosowano po raz pierwszy strukturę mikroprogramową, równoległą pracę wszystkich bloków funkcjonalnych, hierarchiczny system przerw programowych i system protekcji pamięci operacyjnej. Rozwiązania te pozwoliły opracować systemy wieloprogramowe i wielodostępne.

Nowoczesne rozwiązania tego komputera, wykorzystano później do realizacji komputera ODRA 1304, akceptującego oprogramowanie ICL 1900. W latach 1966-67 stwierdzono w Elwro (i w kraju), że komputery ODRA 1204 (już wprowadzone do seryjnej produkcji), reprezentują stosunkowo wysoki poziom techniczny, poziom niezawodności, oraz że mają nowoczesną architekturę i b. elastyczną strukturę logiczną, opartą na prostym i efektywnym zbiorze mikrooperacji (projektu Th.K.). Jednakże oprogramowanie 2 systemowe i użytkowe tego komputera było skromne, aby sprostać zaawansowanym potrzebom użytkowników. Wtedy powstała koncepcja, aby zbudować w Polsce komputer akceptujący bogate oprogramowanie (systemowe i aplikacyjne) jednej z komputerowych firm zachodnich. Ostatecznie wybrano angielską firmę ICL i jej system ICL 1900. A za komputer akceptujący wybrano następcę komputera ODRA 1204, gdyż jego nowoczesna koncepcja i elastyczna (łatwo przystosowalna) struktura, gwarantowały szybką i udaną realizację tej wielkiej koncepcji tamtych czasów. Następcę nazwano ODRA 1304 (a serie ODRA 1300). Zadanie to (kompatybilności) powierzono zespołowi projektantów struktury logicznej, którym kierował Th.K. Przedstawiciele ICL (i wielu polskich konstruktorów) sadzili, że będzie to jakaś kopia oparta na dokumentacji logicznej (układowej), firmy ICL (która chętnie przekazali i ... szczegółowo wyjaśniając każdy układ bramek logicznych). Jednak Elwrowski zespół wybrał inną drogę: nie zgodność układową (schematów logicznych), lecz zgodność programową na wyższym poziomie (tj. na użytkowej liście rozkazów). W projekcie ODRA 1304 zastosowano ulepszoną wersję mikroprogramowanej realizacji.

W sukces "kopii" i w akceptowalność oprogramowania serii ICL 1900, wielu wtedy nie wierzyło. Jednakże okazało się, że wszystkie testy i systemy operacyjne firmy ICL 1900, działały identycznie i na komputerach ODRA 1304 (z jednym wyjątkiem: reszta z dzielenia była różna, ale nasza była poprawniejsza). Zatem komputery ODRA 1300 wprowadzono do seryjnej produkcji w ELWRO, i wyprodukowano ponad 600 szt. do 1983 (i wyeksportowano ok. 100). Po r. 1970, Th.K. zajmuje się również, wspólnie z wieloma współpracownikami, opracowaniem struktury logicznej polskiego komputera R-30, będącego częścią programu JSEMC RIAD (do którego Polska przystąpiła już w roku 1968, w ramach ustalen RWPG). Po sukcesach systemu ODRA 1300, który akceptował oprogramowanie ICL 1900, powstała koncepcja przeniesienia tego oprogramowania na nowe polskie modele z rodziny RIAD. To był nowy temat prac dla Th.K.: zaprojektować i wbudować do polskich R-xx, narzędzia pozwalające na akceptowanie programów z komputerów ODRA 1300. W tym celu Th.K. opracował szczegółowe projekty emulacji komputerowej, z zamiarem wykorzystania ich do przenoszenia programów (na poziomie listy rozkazów użytkowych), z jednego systemu komputerowego (np. ODRA 1300) do drugiego (np.

RIAD). Tymczasem, gdy Th. K. był zajęty komputerami, inni w GR obalili hunte greckich pułkowników, i stworzyli możliwość **powrotu** do GR (od 1975), byłych uczestników wojny domowej w tym kraju.

PRACA DYDAKTYCZNA.

* Udział w licznych kursach dla użytkowników komputerów ODRA, w zakresie architektury i struktury logicznej.

* Wykłady na Un. Wrocławskim, dla studentów II i III roku Informatyki (umowa-zlecenie), w latach 1975-77.

* Kierowanie merytoryczne pracami magisterskimi.

UDZIAŁ W KONFERENCJACH INFORMATYCZNYCH, gdzie również prezentował komputery ODRA (Budapeszt, Belgrad, Erywan, Lipsk, Manchester, Moskwa, Praga, Sofia, Tokio, Zagreb).

PUBLIKACJE.

Wiecej informacji dot. prac Thanasisa Kamburelisa, można znaleźć w jego publikacjach:

1. EMC ODRA 1003, APPLICATIONES MATHEMATICAE, vol. VIII/1965, PAN, Wwa.
2. M.C. ODRA 1204, MASZYNY MATEMATYCZNE, 4/1967, Wwa.
3. System ODRA 1305, INFORMATYKA 3/1972, Wwa.
4. EMC R-30 (JS EMC RIAD), INFORMATYKA, 5/1973.
5. Komputery ODRA 1300 w JS EMC, INFORMATYKA, 7/1973.
6. Komputery ODRA 1300 i R-32, INFORMATYKA, 9/1975.
7. Środki techniczne i programowe, zapewniające przenoszalność danych i programów z komputerów ODRA 1300 na komputery JSEMC. Raport MERA-ELWRO, 1976 (praca wspólna z E. Szajerem).

Mejl do prezesa PTI od Thanasisa Kamburelisa po otrzymaniu
Medalu 70-lecia z informacjami osobistymi
(11 stycznia 2019 roku)

From: el-zg-request@lista.pti.org.pl <el-zg-request@lista.pti.org.pl> **On Behalf Of**

Włodzimierz Marciński

Sent: Friday, January 11, 2019 8:14 PM

To: el-zg <el-zg@lista.pti.org.pl>

Subject: [el-zg] Fwd: Serdeczne podziękowania za Medal 70-lecia

K&K

przesyłam do wiadomości wzruszający mail od jednego z twórców
wrocławskich komputerów Thanasisa Kamburelisa.

Odpowiedziałem mu prosząc o podanie adresu. Postaramy się medal wysłać
tradycyjnie.

Pozdrawiam

WMarciński

Od: "Θανάσης Καμπουρέλης" <thkamb@gmail.com>

Do: "Włodzimierz Marciński" <wlodzimierz.marcinski@pti.org.pl>

Wysłane: piątek, 11 stycznia, 2019 17:28:05

Temat: Serdeczne podziękowania za Medal 70-lecia

Vasilies koło Heraklionu-Kreta-Grecja, 11.01.2019

Szanowny Pan

Włodzimierz Marciński.

Prezes P.T.I.

Serdecznie dziękuję, kochany panie Włodzimierzu, za Medal 70-lecia

Informatyki Polskiej, który sprawił mi wielką satysfakcję.

Faktycznie, ostanio nie przylatuję do Polski, ponieważ mam już za sobą 87 lat
i sporo dolegliwości, związanych z wiekiem.

Poza tym przeszedłem 3 lata partyzantki w Grecji (1947-1949), w górach
(często głodny i przeziębiony). Po klęsce partyzantki schroniliśmy się w
„komunistycznym” kraju, zwanym Albanią, a stamtąd przyjechała nas do siebie
Polska (styczeń 1950) i pomogła nam wrócić do normalnego życia cywilnego.
Jednak w początkowym okresie naszego pobytu w Polsce, tj. w latach 1950-
1953 (na polecenie Stalina) byliśmy jeszcze ciągle przygotowywani do
wzięcia udziału w planowanej nowej wojnie domowej w Grecji... Aż w końcu,
w 1953, znowu, ten sam tow. Stalin polecił Polsce, wypuścić jednak tych
dawnych partyzantów greckich „do cywila” (a mnie konkretnie do Wrocławia).

Serdecznie pozdrawiam

i życzę sukcesów ,

Emeryt z Grecji - Thanasis Kamburelis

Mejl od Pani Antygony Kambureli do Jerzego Nowaka i
Wacława Iszkowskiego z informacjami biograficznymi w
załącznikach. (25 stycznia 2019 roku)

From: Αντιγόνη Καμπουρέλη <antikamb@gmail.com>

Sent: Friday, January 25, 2019 1:02 PM

To: jsn111@wp.pl

Cc: wacław@iszkowski.eu

Subject: Dane zebrane

Drogi Panie Jurku,

Postarałam się zebrać dane o które prosiliście wraz z Panem Wacwem.

Daty, okresy czasowe, miejsca itp. są sprawdzone. Jeśli nie ma innych szczegółów, to znaczy, że albo tato już tego nie pamięta (no w końcu ma już te swoje 87 lat), albo nie byliśmy w stanie znaleźć informacji.

Plik o nazwie „Dane_Thanasisa” zawiera powyższe informacje.

Przesyłam też nieco poprawiony tekst tego szkicu biogramu, ale musicie go jeszcze doszlifować chyba.

Również znalazłam jakiś dawny tekst o tacie, napisany przez pana B.Piwowara i przesyłam go Wam.

Jeśli chodzi o to zapytanie odnośnie zbiorów bibliotecznych (Czy tata zabrał je ze sobą wyjeżdżając do Grecji), to odpowiedź jest oczywiście, że : Nie, niczego nie zabierał z tych zbiorów. Wszystko tam pozostawił.

A odnośnie Śp. Pana Andrzeja Zasady, to nie wiemy, gdzie obecnie mieszka jego rodzina. Jak ja byłam jeszcze w podstawówce, to wiem, że mieszkali koło nas, w bloku na ul. Wisniowej – Krzyki we Wrocławiu i ja czasami bawiłam się u nich w domu z jego córką Dorotą. Ale potem, po naszym wyjeździe do Grecji nasze kontakty się już urwały.

Myślę, że teraz będzie Wam nieco łatwiej zredagować końcowy tekst do biogramu 📧👉👉

Pozdrawiam Was serdecznie, również w imieniu mego taty 📧👉👉

Antygona Kambureli

Informacje od Pani Antygony Kambureli w imieniu Ojca
Thanasisa Kamburelisa
(25 stycznia 2019 roku)

- dokładna **data i miejsce urodzenia** (w wielodzietnej rodzinie rolniczej):
18 stycznia 1932r. w wiosce Gianouli Ewrou w północno-wschodniej Grecji (Tracja).
- **studia na wydziale Matematyki** Uniwersytetu Wrocławskiego: od 1.09.1954 do 30.06.1959
- okres **zatrudnienia w ELWRO** : **od 1. 08. 1959 do 30.04.1979**
- data wyjazdu z Polski do Grecji (na stały pobyt) -> lipiec **1979r.** (północna Grecja -> miasto Xanthi)
- pierwsze miejsce zatrudnienia w Grecji: **wykłady na Politechnice Tracji w mieście Xanthi w Tracji.**
- data przyjazdu na Kretę (do miasta Heraklion) -> październik **1979r.**
- okres pracy na Uniwersytecie Kretańskim: **od października 1979 do lata 2002 r.**

- jakież jeszcze inne ciekawe fakty - przed studiami pracował w 1952 we wrocławskiej fabryce PAFAWAG, gdzie rozchorował się poważnie na zapalenie płuc. Konieczne było później leczenie w sanatorium.

- nazwisko panieńskie żony -> **Maria Teresa Żuczowska (filolog klasycysty – Greka, łacina, tłumacz przysięgły j.greckiego)**
- imiona dzieci (ogólnie czym się zajmują) -> **syn: Tasos - matematyk, córka: Antygona – prof.Informatyki w gimnazjum**

- odznaczenia państwowe i inne (polskie, greckie) :
Nagrody i odznaczenia z Polski:
 - **Złota Odznaka ELWRO „Zasłużony pracownik ELWRO”** – 22.04.1969
 - **Srebrny Krzyż Zasługi (PRL)** – 16.07.1971
 - **Nagroda Ministra Kultury i Sztuki: Maj 1996r. – Medal „Zasłużony dla kultury polskiej”**(taki sam medal dostała Maria Teresa Kambureli - żona p.Kamburelisa, za pracę nad słownikiem polsko- greckim i grecko-polskim)
 - **Medal 35-lecia Polskiego Towarzystwa Informatycznego (PTI), 2013**
 - **Medal 70-lecia informatyki polskiej – przyznany przez Kapitułę PTI, 2018**Nagrody i odznaczenia z Grecji:
 - **Odnaczenie Honorowe** Stowarzyszenia Studentów Wydziału Informatyki Uniwersytetu Krety – (listopad **2001r**)
 - **Odnaczenie Honorowe** od władz Uniwersytetu Krety za całokształt pracy (czerwiec **2005 r.**)

Kamburelis Thanasis

Prof. dr Thanasis Kamburelis urodził się w roku 1932 w Grecji. W wyniku wojny domowej w tym kraju, jako 17-letni chłopiec znalazł się w Polsce, gdzie ukończył szkołę średnią, a następnie studia na Uniwersytecie Wrocławskim, na kierunku matematyki. W roku 1959 rozpoczął pracę w Zakładach Elektronicznych ELWRO we Wrocławiu. Tu zajął się opracowywaniem komputerów pod ogólną nazwą ODRA, specjalizując się w dziedzinie ich architektury i struktury logicznej, początkowo jako projektant, a później jako kierownik pracowni struktur logicznych.

Thanasis Kamburelis należy do grona najwybitniejszych twórców komputerów produkowanych w Polsce. Jest niewątpliwie prekursorem komputerów wrocławskich. Talent matematyczny i organizacyjny, systematyczne uzupełniania wiedzy, umiejętność precyzyjnego formułowania myśli na piśmie, połączone z tytaniczną pracowitością i życzliwością dla ludzi, zjednywały mu szacunek i uznanie zarówno w kołach kierowniczych jak i wśród kolegów, innych twórców maszyn cyfrowych. Należy podkreślić, że Thanasis Kamburelis ma swój osobisty, bardzo istotny i niezaprzeczalny udział w opracowaniu wszystkich komputerów produkowanych w ELWRO ([Odra 1001](#), [Odra 1002](#), [Odra 1003](#), [Odra 1013](#), [Odra 1204](#), [Odra 1304](#), [Odra 1305](#), [Odra 1325](#), [R-32](#)).

Przy każdej maszynie pracował w cyklu: opracowanie koncepcji, opracowanie założeń techniczno – ekonomicznych, opracowanie dokumentacji, udział w uruchomieniu, szkolenie specjalistów. Thanasis Kamburelis uczestniczył w konsultacjach i uzgadnianiu ostatecznej treści umowy software'owej z firmą ICL. Pełnił funkcję głównego projektanta w zespole projektowym architektury i logiki komputerów Odra serii 1300, programowo zgodnych z komputerami firmy ICL (*seria ICL 1900*). Punktem wyjścia do projektowania była tylko(!) lista rozkazów serii ICL 1900.

W 1978 r. Thanasis Kamburelis doktoryzuje się na Politechnice Śląskiej, a w 1979 r. podejmuje pracę jako wykładowca, a później profesor informatyki na Uniwersytecie Kreteńskim w Grecji. Obecnie jest na emeryturze, często przyjeżdża do Polski, gdzie ma licznych znajomych, przyjaciół i krewnych. Jest żonaty z Polką, Marią Teresą, z którą ma dwoje dzieci.